

roman

veda

Korece
Aslından
Çeviren
Betül Tinkılıç

kim

young-ha

Gürgen ormanında uzanmış, zifirî karanlık boşluğu izliyorum. Kısa bir yaşamım, iki bedenim oldu. İkinci bedenim şu anda ölümlle burun buruna. Belki bilincim de onunla birlikte yok olur. Başıma gelen her şey havai fişek patlaması gibi zihnimde canlanıyor. Bir zamanlar, hatırlamak günlük yaşantımın bir parçasıydı. Sadece saf bilinçten oluştuğum zamanlar, benimle bağlantısı olan kayıtları arardım. Ve anıları birbirine ekleyerek geçmişe geri dönerdim. Hikâye her seferinde, bülbülü ölü bulduğum o sabah, her şeyin yerinden oynadığı andan başlardı.

BÜLBÜLÜ GÖMDÜĞÜM GÜN

O zamanlar her sabah gözümü açtığım gibi spor ayakkabılarımı giyip koşuya çıkardım. Koşmaya başladığım andan itibaren keyfim yerine gelirdi. Vücudumun sıkılaştığını hissederdim. Fakat o sabah koşumu tamamlamış, eve dönerken kaldırımın kenarına düşmüş ölü bir kuş görmüştüm. Daha yavru, gri bir bülbüldü. Uçarken gücü tükendiği için mi düşmüştü acaba? Yoksa ani bir saldırıya uğradığı için mi? Çömelip ölü bülbülü inceledim. Tanıdığım kuşlardan biri olabilir mi? Babam balkona kuş yemi kutusu koyduktan sonra her türden kuş gelir olmuştu. Baştankara, bedeni minicik olmasına rağmen korkusuzdu. Elime yem koyduğumda sakince uçarak gelir ve yemi yerdi. Bülbül baştankaradan daha büyük ama bir o kadar korkak olduğundan elimdeki yeme göz ucuyla dahi bakmazdı. Turuncu göğüslü kızkılkuyruk çalılarının arasından sersemlemiş

gibi uçarak yırtıcılardan kaçardı. Onlar da ara ara yem kutusundan paylarını alırlardı. Kuşların bu kadar zeki olması her seferinde beni şaşırtırdı. Nohut kadcarkık beyinleriyle nasıl oluyor da bu kadar şeyin üstesinden geliyorlardı? Gözleri ve hafızaları iyi olduğundan babam ve ben elimizi aynı anda açsak bile sadece benim avcumdaki yemi yerlerdi. Babamın bir keresinde şaka olsun diye onları nasıl da korkuttuğunu unutmamışlardı anlaşılan.

O gün de Galileo ve Kant balkon penceresinin önüne oturmuş pürdikkat kuşların yemlenmesini izliyorlardı. Bazen birkaç saat boyunca izledikleri bile olurdu. Kıpırdamadan oturuyor gibi görünseler de gözbebekleri kuşların her bir hareketini takip ederdi. Gövdeleri de beraberinde titrerdi. Bir kez olsun avlanma tecrübesi yaşamamış kedilerin camın ardındaki kuşları kollaması... İçgüdü denen şey bu olsa gerek.

“Baba, bülbül ölmüş.”

Babam kahvaltı hazırlıyordu. Sabaha kadar suda beklettiği çiğ bademi mikserden geçirirken çıkan ses rahatsız ediciydi. Bu şekilde hazırladığı badem sütüne mısır gevreği karıştırıp yemeyi severdi.

“Ne dedin?”

“Ölmüş diyorum.”

“Kim?”

“Bülbül.”

Babam mutfağın penceresinden dışarı baktı.

“Şu da bülbül değil mi?”

“Evet.”

Bir bülbül daldan dala konup duruyordu.

“Sahiden biri etrafta görünmüyor.”

“Dedim ya. Ben bir duş alıp geleceğim.”

Üstümdekileri çıkarıp atarken aklım, yol kenarında kirli tüy yumağı gibi yatan küçük kuştaydı. Kıyafetlerimi alıp geri giydim.

“Hani duş alacaktın?”

“Bülbülü gömüp geleceğim. Kürek neredeydi?”

“Depoda olması lazım. Kullandıktan sonra yerine koymadan önce toprağını iyice silkele.”

Bülbül hâlâ aynı yerde duruyordu. Ölü bedenini kürekle alıp evimizin bahçesine getirdim. Açelya dikili çiçekliğin bir köşesine küçük bir çukur kazdım. Neyse ki toprak henüz donup sertleşmemişti. Bülbülü çukurun içine ittim ve üzerini yumuşak toprakla kapladım. Sonrasında küreğin sapıyla toprağa yavaşça bastırdım. İşimi bitirmeme rağmen

uzun süre oradan ayrılamadan dikildim kaldım. Kalbimin derinliklerinden bir his çağlıyordu ama ne olduğunu kelimelerle ifade edemiyordum. Üzüntü müydü, yoksa ölüm korkusu mu? Duygularım bir vitrininin ardında sergileniyordu sanki. Görebiliyor, ama dokunamıyordum.

Ben küreği bahçedeki depoya koyup eve dönerken babam pencerenin önünde durmuş beni izliyordu. Spor ayakkabılarımı çıkarıp salona girdiğimde yaptığı işe ara verip ifademi inceledi.

“Gömdün mü?”

“Gördün ya.”

“Gömmek de nereden aklına esti?”

“Bilmem. Öylece bırakmamam gerektiğini hissettim. Hasta mıydı acaba? Yoksa susuzluktan mı öldü?”

Balkona daima su koyardık ama geçen hafta hava sıcaklığı sıfırın altına düşünce suluğu içeri almış, sonra tekrar çıkarmayı unutmuştum. Benim hatam olduğunu düşününce içimi endişe kaplamıştı.

“Senin hatan değil. Ölümün sayısız sebebi vardır.”

İkinci kata çıkıp duş aldım. Tüm vücudumu sıcak suyla yıkayınca moralim bir nebze olsun düzelmmişti. Gömmekle iyi yaptığımı düşündüm. Gömmesey-

dim gün boyu huzursuz olacaktım. Temiz kıyafetler giyip mutfağa indim ve badem sütlü yulaftan yedim. Babam çoktan kahvaltısını yapmış, salondaki masada oturuyordu.

“Çabuk ye de bu tarafa gel. Derse başlamamız lazım.”

Hanja¹ dersini kastediyordu. Babamın söylediğine göre hangul² kullanan Korelilerle hanja kullanan Çinlilerin kitap okurken beyinlerinde farklı bölümler çalışıyormuş. Nedeni hanjada kelimeler çizimlerden meydana gelirken hangulun ünlü ve ünsüz harflerin birleşimiyle hece oluşturulan bir yazı sistemi olmasıymış. Bunun ne anlama geldiğini bilmiyordum ama babam hanja dünyasına kendini kaptırmıştı. Ders kitabımız *Bin Karakter Klasiği*'ydi.

“Bu basit bir hanja öğrenme kitabı değil, Antik Çin halkının dünya görüşünü barındıran beşeriyet kitabıdır.”

Babam, *Bin Karakter Klasiği*'nin ilk cümlesi olan Cheonji Hyeonhwang (天地玄黃)'ı örnek verdi: Gökyüzü kara, toprak sarı.

“Gökyüzü kara mı?” diye sordum. “Mavi ya işte.”

1 Korecedeki Çince kökenli kelimeler. (ç.n.)

2 Kore alfabesi. (ç.n.)

Parmağıyla pencereden dışarıyı işaret etti.

“Şu anda nasıl?”

Hava kapalı, gökyüzü gri bulutlarla kaplıydı.

“Şimdi gri. Ama bulutların ardında mavi gökyüzü var.”

“O mavi gökyüzünün ardında ne olabilir?”

Doğru ya. Mavi gökyüzünün ardında kara ve sonsuz uzay var.

“Eski Çinliler bunu nasıl bilmişler?”

“Çinliler gökyüzünün gündüz değil de geceleri aslına daha yakın olduğunu düşünmüş olmalıdır. Gündüzleri gökyüzü sürekli değiştiğinden ona güvenememişler. Sabah kıvılcık, öğlen mavi, akşam yeniden kıvılcık. Kapalı günlerdeyse gri. Fakat geceleri hep kara. Ayrıca Çinliler gece yıldızlara bakarak tahminlerde buldukları için gece göğü onlar için daha anlamlı olmalı. Şimdi düşününce ne kadar haklı olduklarını anlıyorum. Kara ve karanlık gökyüzü gerçeğe daha yakın. Gündüzleri güneş güçlü ışığıyla uzayın asıl halini gizliyor. Şimdi bile uzay gözlemi dağların derinliklerindeki gözlemlerinde geceleri yapıyor.”

Dersler hep bu şekilde geçiyordu. O yüzden çok yavaş ilerliyorduk. Babam bana daima insanlığın kadim bilgeliğini öğrenmem gerektiğini söylerdi.

Her ne kadar dünya çok hızlı değişse de değişmeyen şeylerin olduğuna ve teknolojinin göz kamaştırıcı bir hızla gelişmesine rağmen insanlığın gerçekleştirdiğı medeniyetin özünün değişmediğine inanıyordu.

“Dur bakalım. Bugün çalışmamız gereken yer neresiydi?”

“Az önce bahsettiğimiz bülbülü diyorum.” *Bin Karakter Klasiğı*’nin sayfalarını karıştırıraduran babam kafasını kaldırdı. “Hissettiğim şeyin ne olduğunu bilmiyorum. Üzgündüm, biraz öfkeli gibi de hissediyordum, hem de korkmuştum. Duygularım bu kadar karmaşıkken sıcak suyla duş alınca anında daha iyi hissettim.”

Babam biraz düşündükten sonra kâğıda dört karakter yazdı.

宇宙洪荒.

“Bu cümleyi hatırlıyor musun?”

Elbette. *Bin Karakter Klasiğı*’nin başlangıcı Cheonji Hyeonhwang’dan sonraki dörtleme olan Woojoo Honghwang’dı.

“Uzay (Woojoo) geniş ve ıssızdır.’ Fakat *Bin Karakter Klasiğı*’ndeki uzay, bizim şu anda bahsettiğimiz uzay değil. Evin direğinden esinlenilerek oluşturulan Woo (宇) karakterinin anlamı ‘mekân’dır. Joo (宙)

ise bahçede (田) baş vermiş filizlerin görüntüsünden geliyor, yani anlamı ‘zamanın değişimi’dir. Dolayısıyla bu cümleyi, zaman ve mekânın tahayyül edilemeyecek derecede büyük ve ıssız olduğu şeklinde okumalısın. Aslında bu, bizim şu anda bildiğimiz uzayın özelliğine de tekabül ediyor. Uzayın büyük kısmı boşluktan ibarettir.”

Durup dururken neden uzay muhabbeti açtığını merak etmiştim.

“Çinliler bu dünyayı büyük bir ev olarak düşünmüşler. Ancak bu evin çok büyük ve تنها olduğunu fark etmişler. Ben insan kalbinin de öyle olduğunu düşünüyorum. Yirminci yüzyılın sonlarından bu yana bilim insanları insan beynini çok yakında tamamen anlayabilecekleri konusunda kendilerine güveniyorlardı. Korku ya da mutluluk gibi belirli duyguları yöneten bölümler olduğuna ve bunları bulduklarında duyguların sırrını da çözeceklerine inanıyorlardı. Fakat öğrendikçe aydınlatabildikleri tek şey bunun düşündükleri kadar basit olmadığı gerçeği oldu. Sadece gen haritasını kavrayarak insanı anlayabileceklerine olan küstah inançları da aynı şekilde dayanağı olmayan özgüvenden başka bir şey değildi. Basit bir duyguyu bile hissederken beyin ve beden tüm bölümleri aynı anda çalışmak zorunda. Örneğin, karnımız acıktığında huysuzlanıyor ve

sinirleniyoruz, değil mi? Sindirim sistemi ve beyin birbirine sinyal gönderdiği için böyle oluyor. İnsan beyni de uzay gibi, ne kadar öğrenirsek öğrenelim bilmediğimiz şeyler durmadan artıyor. Cheol, sen beyninin daha yeni oluşmaya başlamış bir uzay olduğunu düşünebilirsin. Anlamakta zorlanabilirsin, bu gayet doğal. Kalbini ve duygularını öğrenmeye daha yeni başladın. Bilememen normal. İleride ne kadar tecrübe edinir, hisseder ve düşünürsen o kadar derinleşeceksin. Endişelenme.”

Bu *ev okulu* eğitimi fena değildi. Babam iyi bir öğretmendi. Fakat ben okul denen yere gitmek istiyordum. Hem zaten “*ev okulu*” ifadesinin kaynağı da “*okul*” değil miydi? Babam bana birçok klasik roman da okutuyordu. Benim yaşımdaki bir gencin kahramanı olduğu her romanın arka planında okul vardı. Elbette bu karakterler yeri geliyor okulda zorbalığa uğruyor, dayak yiyor ya da topluluk hayatında strese maruz kalıyorlardı. Yine de orada arkadaşları vardı. Duygularını paylaşan, birbirlerine yardım eden arkadaşlar. Babam beni bazen enstitüdeki aile toplantılarına götürüyordu. Toplantılarda diğer araştırmacıların çocuklarıyla görüşebiliyordum. Utana sıkıla oturuyor, kendimizi tanıttıktan sonra pek de eğlenceli olmayan masa oyunları oynayarak büyüklerin zamanının dolmasını bekliyorduk. Bü-

yüklerin, çocukların kolayca arkadaş olabileceklerine dair tuhaf bir inançları vardı. Ne zaman başkasının evine gitsem, *Bugün arkadaşlarınla ne oynayacaksın?* diye sormasına anlam vermiyordum.

“Biz arkadaş değiliz ki? Altı üstü birkaç ay önce kısa süreliğine görüşmüş, masa oyunu oynarken şimdi hatırlamadığım bir şeylerden konuşmuştuk, o kadar.”

Gerçek arkadaşın ne demek olduğunu tam olarak bilmesem de en azından böylesi bir ilişkinin arkadaşlık olmadığını iyi biliyordum.

Bir gün okula gitmek istediğimi söyledim. Bunun üzerine bana enstitüden kimsenin çocuğunun okula gitmediğini söyledi. Kulağa bahane gibi geliyordu. Okul yirminci yüzyılın ürünüydü, yirmi birinci yüzyılın başlarında işlevini kaybetmişti.

“Geçmişte okullar bir çeşit kamptı. Ailelerin işlerine gidip çalışabilmeleri için devlet, çocukları emanet alıyordu. Kanı kaynayan gençler bir araya toplanınca birçok sorun da beraberinde geliyordu.”

Bana yirminci yüzyılın başlarındaki binaların fotoğraflarını gösterdi. Okul sandığım yer fabrikaydı, fabrika olduğunu düşündüğüm yerse cezaevi. Hayal ettiğimden çok farklı görünüyordu. Anlaşılan o ki yirminci yüzyıl insanları kırmızı tuğla ve gri

betondan hoşlanıyordu. Her yerde kasvetli tuğlalar ve ondan daha kasvetli betonlar vardı.

“Yine de okula gitmek istiyor musun?”

İstemediğimi söyledim. Çünkü istiyorum dersem kendi eğitim yöntemiyle gurur duyan babamın kalbini kırabilirdim.

BİZİMLE GELİYORSUNUZ

Batı penceresinden süzülen ışığın kaybolmasıyla enstitünün sakin havası da değişmeye başladı. Araştırmacılar birer ikişer bilgisayarlarını kapatıp yerlerinden kalktılar. Babam yanıma gelip okuduğum kitaba baktı.

“Oz Büyücüsü demek. Eğlenceli mi?”

“Evet. Bu üçüncü okuyuşum.”

“Düşündüm de sen kahramanın uzaklara giderek maceraya atıldığı hikâyelerden hoşlanıyorsun sanırım. *Seoyugi*³ ve *Yüzüklerin Efendisi*’ni de sık sık okuyorsun.”

O söyleyince fark ettim, gerçekten öyleydi.

3 Ming Hanedanlığı yazarlarından Oh Seung-eun tarafından batıya yolculuk hikâyelerinin derlendiği klasik bir Çin romanıdır. (ç.n.)

“Oz Büyücüsü’nde en çok hangi karakteri seviyorsun?”

“Henüz bilmiyorum.”

“Ben çocukken en çok Korkak Aslan’ı severdim. Aslan ama ödleğin teki olması çok sevimli değil mi? Neyse, haydi eve gidelim. Okumaya evde devam edersin.”

Kalıp çalışmaya devam eden araştırmacılar ona bir şeyler sorup komut aldılar. Babam önemsiz sorulara bile büyük bir ciddiyetle cevap verdi.

Önceden çağırdığımız mobil kapsül enstitünün dışında bizi bekliyordu. Sürücüsüz çalışan kapsülle biner, göz açıp kapayıncaya kadar kampüsün içindeki evimize varırdık. Mesaisi erken bittiği için bahçede çalışan ve çocuklarıyla frizbi oynayan insanlar görünüyordu. Yan taraftaki eve bir süre önce Hindistan kökenli bir matematikçi taşınmıştı. Bahçeyle uğraştığı sırada bizi görünce el salladı. Kapı aralığından belli belirsiz zerdeçal kokusu geliyordu. Matematikçi üç yaşındaki kızı ve sevimli bir yavru domuzla birlikte yaşıyordu ama kızından çok domuzuyla övünürdü. Hep onun ne kadar zeki olduğundan bahsederdi.

Eve girdiğimizde bizi her zaman olduğu gibi kediler karşıladı. Kuyruklarını dikip miyavlayarak başlarını

ayak bileklerime sürttüler. İsimleri Descartes, Kant ve Galileo'ydu ama özel bir nedeni yoktu bunun. Lisans eğitimini felsefe üzerine yapıp doktora unvanını “Yapay Zekânın Etik Tercihi” konusuyla alan babamın kendine has isimlendirme tercihiydi. Sürekli kıvrılarak oturması onu derin düşüncelere dalmış gibi gösterdiğinden Descartes, belli bir programa göre yiyip uyuyup çişini yaptığından Kant isimlerini almışlardı. Masanın üzerindeki eşyaları kaşla göz arasında itip düşüren kediye yerçekimini deniyormuş gibi görüldüğünden Galileo olmuştu. (Onun çıktığı kedi kulesine de Pisa Kulesi diyordu.) Benim adım Cheol'u da felsefeden⁴ aldığı söylemişti. Annelerini kaybetmiş ve ölmek üzere olan Kant'la Galileo'yu yürüyüş yaparken bulup getirmişti.

Kediler onun bilimsel yönünü tetikleyen varlıklardı. Bu esnek ve çevik memeliler tıpkı binlerce yıl önce olduğu gibi insanların sempatisini kazanarak hayatta kalmalarına rağmen köpek ya da atlar gibi yeterince evcilleştirilememişlerdi.

“Kediler insanların davranışlarını dikkatle gözlemleyerek ona göre davranırlar, fakat tam bir benmerkezcilerdir. Doğuştan narsistler. Sahipleri için kendilerini feda etmez ya da koşulsuz itaat etmezler.

4 Felsefenin Korecesi cheolhak (철학)'tır. (ç.n.)

Buna rağmen Őu anda insanlar, onları hiç olmadığı kadar çok seviyorlar. Bencil insanların, her Őeyden nefret ederken dünyanın kendi etraflarında döndüğünü sanan kediler karŐısısında el pençe divan durmalarının sebebi ne olabilir?”

Kusursuz bir robot kedi yapmak, babamın eskiden beri hayallerini süslerdi. Köpeęe benzeyen robotlar üretilmesine rağmen kedi retileniyordu. zgrlęne düŐkün, mağrur ve insanların sevebileceği bir robot yapmak mümkün olabilir miydi? İnsanlar böyle robotları satın alırlar mıydı? Oldukça uzun bir süre hobi olarak robot kedi yaptı. abaları sonucu Descartes doğdu. Enstitüdeki mühendisler de kedi sevdikleri için kendi vakitlerinden ayırarak projeye canığnlden yardım etmiŐlerdi. Herkesin kediden beklentisi farklı olduğundan Descartes’ın karakter ayarlarını yaparken epey uęraŐtılar. Sevimlilikler yapmalı, hayır yapmamalı, öyle kedi mi olur, kedi dediğin mesafeli olur, hepsinden öte uykucu olmalı, hayır, çok uyursa müŐteriler sıkılır. Bunun gibi birçok fikir atıŐması oldu. Babam Descartes’la ilgili tek bir fikir sunmuŐtu, ben de ona katılmıŐtım.

“Hırslı ve bencil olmalı. Kediyi sevimli yapan özellikler bunlar.”

Fakat çok kaptanlı gemi dağa çıkıverdi. Descartes ne öyle ne böyle, aptal bir kedi oldu çıktı. Descartes'ın eve geldiği gün Kant ve Galileo başlarda tüylerini kabartarak düşmanca bir tavır sergilemişti. Ancak zamanla onu kabullendiler. Hareket yeteneği zayıf ve iştahsız Descartes'ı şapşal bir yavru kedi olarak görüyorlardı.

Kedileri sırayla okşadıktan sonra önceki günden kalan lazanyayı ısıtıp yedik. Kalan yemekler doğada kendiliğinden çözünen tabaklarla birlikte toplama merkezine gitti. Bulaşık yıkamak bir süredir benim işim olmuştu ama buna iş denemezdi. Yapmam gereken, her şeyi sıyırıp bir araya topladıktan sonra mutfağın bir köşesindeki tüpün içine koymaktı. Kullandıktan sonra çift katmanlı tüpün ağzını mutlaka kapatmam gerekiyordu. Babam defalarca, kapatmazsan kediler içine girebilir diye uyarıyordu. Kapağı kapatıp düğmeye basınca insanın içini açan *fişuu* sesiyle birlikte kalan yemek ve tabaklar gözden kayboluyordu. Human Matters'da her şey bu şekilde işliyordu. Görmek istemediğiniz şeyleri basit bir şekilde herhangi bir yere gönderebiliyordunuz. Onlara ne olduğuyorsa kimsenin umurunda değildi. Ben dış dünyada neler olduğundan bihaberdim. Bilmeme gerek de yoktu. Buranın devasa miktarda para kazanan bir şirketin koruması altındaki, seçil-

miş bir azınlığın huzur ve refah içinde yaşadığı bir tür ada olduğunu da bilmiyordum.

Ellerimi tertemiz yıkadıktan sonra oyuncak oltayı sallayarak kedilerle oynamaya başladım. Babamın gün içinde kahkahalarla güldüğü nadir anlardandı. Yakalasa bile yiyemeyeceği tüyün peşinde hoplayıp zıplayan kediler, onun yorucu günlük işlerinin bittiğini haber veren bir çeşit enerji tazeleyicilerdi. Üç bilge kedi çok geçmeden tüy avına olan ilgilerini kaybedip birbirilerini kovalamaya başladılar. Galileo Kant'ı kovalıyor, Kant onu görmezden gelerek Descartes'in üzerine atlıyordu. Sonunda iyice coşan kediler dört bir yana koşturmaya başladılar.

“Çoğu zaman Descartes'in robot olduğunu unutuyorum. Diğer kediciklerin hareketlerini öğrendiği için değil mi?”

“Öğrenen sadece Descartes değil,” dedi babam. “Dikkatle bakarsan Kant ve Galileo da Descartes'in hareketlerini izleyip taklit ediyor. O yüzden giderek birbirlerine benziyorlar. Aynileşiyorlar.”

Sonra yerinden kalkıp yürüyüş için hazırlık yaptı. Son zamanlarda kilo aldığını söyleyerek akşam yemeğinden sonra spor olsun diye yürüyüşe çıkıyordu. Fakat geri döndüğünde karnı acıktı diye yemek yediği için diyetine faydadan çok zararı oluyordu.

Milyonlarca yıl önce gün boyu ovalarda koşturarak hayatta kalacak şekilde evrimleşen insan bedeni hâlâ sınırsız hareket bekliyordu. Hareket etmezseniz kilo alıyorsunuz, kanınız ağırlaşır koyulaşır ve damarlarınız tıkanıyordu.

Pencereden dışarı baktım. Mevsim kışa dönerken avuç içi kadar kavak yapraklarının uçuşarak dö-küldüğü sokağın üzerinde gün turuncu renkte batıyordu.

“Ben de gelsem olmaz mı?”

O gün nedense ev üzerime üzerime geliyor, nefesim kesiliyor gibi hissediyordum. Ne var ki babamın suratı asıldı.

“Sabah spora gitmedin mi? Sürekli çıkman tehlikeli. Mümkün olduğunca evde kal.”

Ülkenin bir yerlerinde bir çeşit iç savaş olduğunu ben de biliyordum. Haberlerde her gün hükümet askerlerinin dağlık bölgelerdeki gerillaları temizlediğinden bahsediliyordu. Pyeongyang ve Seul’ün şehir merkezlerinde de terör faaliyetleri devam ediyordu. Her seferinde hükümet, teröristleri ne olursa olsun yakalayıp cezalarını verecekleri uyarısında bulunuyor, ölenlerin cansız bedenlerini yan yana yollara diziyordu. Enstitünün üzerinden sürekli vatoza benzeyen, eşkenar dörtgen şeklindeki dev savaş

dronları geçiyordu. Fakat Human Matters kampüsü her zamanki gibi sessiz ve huzurlu olduğundan savaş varmış gibi hissetmiyordum. İç savaş sanal dünyada geçen bir oyunmuş gibiydi benim için.

“Burası Human Matters kampüsü. Kim buraya kadar gelip terör eyleminde bulunur ki?”

“Dünya işleri belli olmaz.”

“Bahçeye çıkabilirim ama değil mi?”

Tamam demedi ama çıkma da demedi. Üstü kapalı izin verdiği şeklinde yorumladığım için spor ayakkabılarımı topuğuna basarak giydim ve bahçeye çıktım. Hintli matematikçi çömelmiş, yabancı otları yolmaya devam ediyordu.

“Yorulmuyor musunuz?” diye sorunca doğruldu.

“Deşarj oluyorum. Böyle eğlenceli bir işi robotlara bırakamam.”

Birden yüzünü batıya çevirdi ve manzaranın, bırakıp geldiği Bengal’in gün batımına benzediğini söyledi. Gök, Daedong Nehri’nin ağzında bütün görkemiyle turuncuya boyanmıştı.

“Gün batımı neden oluyor?”

Soruma karşılık atmosferik saçılım, ışığın kırılması gibi şeyler söyledi ama pek bilerek konuşuyormuş gibi değildi.

“Yarın sabahki gün doğumunun şekli matematikle hesaplanabilir mi?”

Matematikçi arkaya doğru eğilerek başıyla işaret etti:

“Şu hortumun butonuna basınca suyun sana doğru sıçrayacağı kadar tahmin edilebilir. Fakat fışkıracak su damlalarının dağılımını bilemeyiz. Yeterli veri, yani gerçekten yeterli veriye sahip olursak bir yere kadar mümkün olsa da yarın sabaha kadar birçok farklı değişken olacağından gün doğumunun tam olarak ne renk olacağı ve nasıl görüneceğini matematiksel olarak modellemek imkânsız. Kahveye krema koyduktan sonra nasıl şekilleneceğini eksiksiz tahmin etmekle aynı şey. Tahmin etmeye gerek olmadığı için de olabilir. Gün batımı gibi zararsız ve görkemli bir kaosun tadını çıkarmak yeterli. Tahmin edip ne yapacağız? Gün batımı bizi öldürmüyor ki.”

“Demek gerçekten de gelecek öngörülemez.”

“Geleceğin öngörülemediği de kesin bir olgu değil.”

“Nasıl yani? Geleceğin bilinebileceğini mi kastediyorsunuz?”

“Gelecekle neyi kastettiğine göre değişir.”

O zamanlar onun kelime oyunu yaptığını düşünmüştüm. Ama artık biliyorum. Uzayın zamanından bahsediyordu. Uzay ve dünya zamanlarının birbirinden farklı olduğu, yani zaman denen şeyin dünyada karşılık bulan insan merkezli bir kavramdan ibaret olduğunu o zamanki ben bilmiyordum. Her neyse, anlatmak istediği şeyi anlayamadığım için sohbet devam edemedik. Gülümseyerek topladığı otları yaktı. Ocağın içinde bir anda parlayıp sönen alevleri sessizce izliyordum. O sırada, üzerinde rüzgârlık montu ve koşu ayakkabılarıyla babam dışarı çıktı. Onu gören matematikçi, kedilerimizin bahçesini kazıp sağa sola kaka yaptığından şikâyet etti. Babam dışarı çıkamamaları için kapıları iyice kilitleyeceğine dair söz verdi.

Her zaman yaptığı gibi dükkânların olduğu küçük meydan tarafına doğru yürüdü. Gitmişken o tarafa da bir göz atmak istiyor gibiydi. Bir şeye ihtiyacın var mı diye sorunca ekşimsi meyve gibi bir şeyler yemek istediğimi söyledim. Babam meyve sevmezdi ama benim için evde sürekli bulundururdu.

Matematikçi çamur bulaşan önlüğünü çıkarıp evine girmek için hazırlanmaya başlamıştı.

“Profesör.”

Bana döndü.

“Efendim?”

“Son zamanlarda kampüsün içi tehlikeli mi?”

“Bilmem... Neden öyle düşündün?”

“Babam tehlikeli olduğu için hiçbir yere gitmeme izin vermiyor da.”

“Öyle mi?”

Beni baştan aşağı süzdükten sonra başını eğdi.

“Son günlerde ülkenin biraz karışık olduğu doğru. Ama bu sadece ülkenin sorunu değil. Yine de sen hem iri yapılısın hem de güçlü görünüyorsun. Baban neden bu kadar endişeleniyor acaba?”

“Ben de onu diyorum ya.”

Birden yağmur damlaları düşmeye başladı. Matematikçi peyzaj için kullandığı eldivenini çıkarıp toprağını silkeledi ve evine girdi. Yağmur damlaları daha da irileşmeye başladı. Nihayet küçük meydana gitmek için bahanem olmuştu. Daha önce onu şemsiyeyle karşıladığımda babam benimle gurur duymuştu. Giriş kapısındaki ayakkabılıktan şemsiyeyi aldım ve küçük meydana doğru ilerlemeye başladım. Beş dakika kadar hızlı adımlarla yürümüştüm ki rüzgârlığını kafasına geçirmiş babam göründü. Koşu kulübündekiler hafif adımlarla koşarak yanından geçip uzaklaştılar. Tam o sırada yağmur sanki hiç

yağmamışçasına duruverdi. Babam sağ elini uzatarak yağmurun yağıp yağmadığını kontrol ettikten sonra rüzgârlığını indirdi.

Küçük meydandaki çatısı yarım küre şeklinde olan sahnede kuartetin konseri vardı ama aniden yağan sağanak yağmur yüzünden hiç seyirci yoktu. Hava oldukça serindi, üstüne bir de yağmur yağmıştı ama müzisyenler hiç bozuntuya vermeden performanslarına devam ediyorlardı. Babam biraz durup konseri izledikten sonra kedilere mama almak istemiş olacak ki evcil hayvan dükkânına yöneldi. Ben de evcil hayvan dükkânı önünde çıkmasını bekleyip onu şaşırtmaya karar verdim. Artık şemsiyeye gerek kalmamıştı ama bu kadar yolu geldikten sonra tek başıma dönmek istemiyordum. Uzun süre beklememe rağmen babam çıkmadı. Büyük ihtimalle mamaların içeriğini okuyup karşılaştırmakla meşguldü. Kuartet konseri devam ediyordu. Bir keresinde babam Schönberg'in müziğini dinletip gürültüyü düzene sokmanın müzik olduğunu söylemişti ama bence müziğin tarifi imkânsız bir büyüü vardı. Dilden çok daha önce ortaya çıktığı için olabilir miydi? Yoksa uzayın sonsuza uzanan varoluş ilkesiyle mi ilintiliydi? O yüzden mi bu kadar ani ve derin bir yankılanma yaratıyordu? Olay, ben bu düşünce-

lerle birlikte müziğin derinlerine daldığım sırada meydana geldi.

Biri omzuma dokundu. Babam sanıp sevinçle başımı çevirmiştım ki tanımadığım iki adam olduğunu gördüm. Siyah üniforma giyen adamlar aynı boyda olmanın yanı sıra birbirine o kadar benziyordu ki ikiz olduklarını sandım. İçlerinden biri hiçbir şey söylemeden kumanda gibi bir cihazı bana çevirdi. Diğeri bana monitörü gösterdi. Ekranda kırmızı renkli R harfi yanıp sönüyordu.

Soldaki adam arkadaşındaki monitöre bakarak, “Hımm, kayıtlı değil!” dedi.

Henüz müziğin etkisinden çıkamadığım için ne dediğini anlayamıyordum.

“Kayıt mı?”

“Bir tane buldum,” dedi sağdaki adam soldakine.

Sanki ben orada yokmuşum gibi davranıyorlardı. Tekrar sordum. *Kayıt* ile neyi kastettiklerini.

Soldaki adam monoton ve resmî bir tonda, “Hümanoid kaydını kastediyoruz,” dedi. “Siz kayıtlı bir hümanoid değilsiniz.”

“Ne demek istediğinizi anlamıyorum. Gördüğünüz üzere ben bir insanım. Hümanoid değil.”

“Yalan söylemeyin. Makineler asla hata yapmaz.”

Babamdan beynime kazanacak kadar sık duyduğum için midir bilmem *makinelere asla hata yapmaz* sözü dalga geçiyormuş gibi geldi ve istemsizce gü-lüverdim. Fakat onlar yüz ifademi umursamadılar. Sağdaki adam elindeki monitörün ekranını tekrar gösterdi. Az öncekiyle aynı şekilde kırmızı R harfi yanıp sönüyordu.

“Bakın, işte. Siz kırmızı renksiniz.”

Ardından soldaki adam sensörü yoldan geçen bir çocuğa tuttu.

“Bakın. İnsanlarda bu şekilde H harfi çıkıyor. Sadece insanlardan yayılabilen radyoaktif elementler sayesinde algılıyor. Fakat sizden bu elementler yayılmıyor.”

Sağdaki adam başıyla onaylayarak devam etti.

“Gerçekten kusursuzsunuz. Biz bile insan olduğunuzu sanmıştık. Fakat ne kadar benzerse benzesin aslı değilse değildir.”

Durum düşündüğümden ciddi görünüyordu.

“Ne saçmalıyorsunuz? Tuhaf bir alet almış benimle dalga mı geçiyorsunuz?”